

„Banul este cea mai sigură piatră de încercare a firii omenești.”

- Vasile Alecsandri

NATIUNEA

continuitate pentru neam și țară

Informație, opinie și atitudine publicistică

Serie Nouă
Anul IX
Numărul 497

6 - 12 ianuarie 2021

Ziua în care am fi putut trece Prutul...

Cezar Adonis
Mihalache

Dacă ar fi fost chemat la defilarea politico-imagistică a Europei pe unul dintre bulevardele știrbite de gloanțele terorștilor, nu ar fi

și luminoasă pentru ca singurătatea să nu o înghețeze în lacrimi de dezamăgire... Și nu i-a știrbit împlinirea clipei ce-i poate fi măreț destin, acel destin ce ar putea alunga definitiv soarta de până acum, predată și

le prinde la pieptul fraților noștri. Doar o expeditivă scrisoare de felicitare... Nu a Cotrocenilor în numele românilor ce-și așteaptă frații și surorile acasă, pentru că, la București pare că interesul geo-european dictează felul în care trebuie

cutezat să nu meargă... Ar fi pășit la brațul tremurat al altor oficiali europeni, chiar și printre bălți de sânge, dacă exercițiul comun de solidaritate demonstrativă i-ar fi cerut prezența. Acolo, la norma de „umăr la umăr” a șefilor de stat și de guverne europene îndoliați în ipocrizie și fariseism. Dar numai între granițele UE! Pentru că aici avem episoade de unitate impusă, iar solidaritatea demonstrativă cerută de mai marii Europei nu poate fi refuzată... Solidaritatea sinceră, din partea de Europă care contează pentru milioane și milioane de români, nu este însă atât de strictă în afișare. Ba, poate fi „solvată” prin două-trei rânduri trimise destinatarului... Chiar dacă el are nevoie de prezența ta, de susținerea ta, așteptând tocmai transferul de emoție al clipei ca unitate...

Pe 24 decembrie 2020, nici un oficial român nu a trecut Prutul, fiica Basarabie, aflată la ceas de sărbătoare și posibilă împlinire de panteon astral, fiind lăsată singură printre lupii ce îi dădeau fățiș târcoale. Lupii politici aparent plecați de la putere, dar, în fapt, neduși din trupul din care au sfârțecat ani și ani. Dar ea, fiica Basarabie, a fost îndeajuns de puternică

abandonată decenii întregi în mâinile veneticilor.

Maia Sandu a strălucit acolo, în acel acasă doar încă de lângă vatra singurei case care contează, cea a Reunirii! Aici însă, Klaus Iohannis a rămas întunecat... Întunecat de disprețul pe care l-a arătat Istoriei și înaintașilor noștri. Și nici o scuză nu poate aduce iertarea fraților noștri pentru neprezența lângă ei... Nici justificările unor restricții pandemice, oricum neaplicabile unui demnitar care trebuie (și vrea!) să ajungă acolo unde este așteptat, nici evitarea unor presiuni diplomatice... Pentru că în clipa în care este vorba de Patria noastră, un singur lucru ne stă cu adevărat în cale: propria lașitate...

De ce nu a mers Klaus Iohannis la Chișinău? Era prea important pentru modestia momentului de investiție ca președinte a Moldovei a Maiei Sandu? Era prea măreț să-i fie alături, apoi să înghețeze dimpreună la picioarele lui Ștefan cel Mare?

Pe 24 decembrie 2020, nici poduri de flori împodobite cu lalele albe nu am așezat, fie și de la distanța psihozei pandemice, nici firave cocarde tricolore cusute în Patria Mamă nu am dus pentru a

să ne curgă Prutul prin vene, ci una a președintelui României, sec, dimpreună cu alți șefi de state. Iar în locul unei fotografii de panteon istoric din albumul unei națiuni unite va rămâne doar o scrisoare de felicitare, semnată de împreună cu alții... Iar Prutul nu a fost trecut pe 24 decembrie 2020 nici de către laudăroșii politicieni de serviciu „moldovenesc”, atât de făliți în reprezentarea pe o care și-o dau ei, aici și dincolo de Prut, dar în fapt doar niște ipochimeni ce folosesc șipotul de speranțe de sub podurile rămase fără flori ca albiile a intereselor lor de a se cățăra prin Europa. Și nu au fost lângă Maia Sandu nici politicienii prețiși probasarabeni, nici unioniștii, nici picurătorii de lacrimi de crocodili politici.

Și totuși, într-un Chișinău pândit încă de lupi, ea a luminat cât pentru o măreață țară împlinită în granițele-i de demult! Iar în cele din urmă, doar asta contează, nu?! Măreția unei modestii strivind singurătatea pândită de lupii interesului și de căței fariseismului, ipocriziei și mimetismului...

„Vom muri și vom fi liberi!”

Ionuț
Țene

Pentru libertatea politică, economică și religioasă s-a murit în decembrie 1989, când s-a strigat pe străzile din Timișoara, Cluj sau București: „Vom muri și vom fi liberi!” Numai adepții morții și neființei se luptă împotriva libertății religioase și a izvorului vieții. Tinerii din decembrie 1989 au înțeles că fără libertate suntem morți moral și fizic. Libertatea transcende constrângerile tiranice ale dictaturii. Omul fără libertate este mort. Istoriograful Constantin Portelli scria subliminal în „Metafizica istoriei”, încă din 1983, că forțele puterii, care vor să distrugă democrația occidentală au reinventat frica față de moarte, ca premisă a desființării libertăților și drepturilor omului. Occidentul redescoperirea frica de moarte, de parcă viața ar fi o prelungire nesfârșită, un perpetuum mobile de distracții, bunăstare și divertisment. Pe frica de moarte se construiesc sistemele totalitare de tip „1984” sau „minunata lume nouă”.

Pr. Constantin Galeriu scria în revista „Miracol '89”, prin 1999: „Potirul durerilor era plin la acea cumpănă de vremi! A luminat atunci în spiritul vostru, tinerilor, un cuvânt unic: „Vom muri și vom fi liberi!”. Nu l-a rostit nimeni în vreo altă țară, în vreo altă revoluție, nici la 1789, nici la 1848, nici în 1917. Voi ați descoperit libertatea în moarte, dar nu în moartea ca moarte, ci în moartea ca jertfă.

Așa a fost la început: Jertfa, nu moartea! „Mielul e înjunghiat de la întemeierea lumii” Apocalipsa 13:8. Creația e întemeiată pe jertfă. Păcatul a transformat jertfa în moarte. Dar Hristos a transformat, prin Cruce, moartea în Jertfă, care duce la Înviere – în jertfă rodește învierea. În jertfa voastră a rodit reînvierea neamului. Voi așa ați trăit moartea, ca jertfă; trăind-o așa, moartea murise în voi mai înainte; murise frica, murise sclavia totalitară, murise josnicia materialistă, murise ateismul, murise tot ce omoară viața în duhul ei divin, nemuritor. Jertfa nu e moarte. Jertfa este DA, afirmație originală, început de existență; moartea este NU, este negație, este sfârșit de existență. Cauza jertfei este iubirea, este Dumnezeu;

cauza morții este păcatul, este demonul”.

Întotdeauna m-a fascinat ce au strigat tinerii fără frică pe străzile Timișoarei, Clujului și Bucureștiului: „Vom muri și vom fi liberi!” Cu piepturile goale în fața gloanțelor armatei și securității, acești tineri au înțeles că fără libertate nu este viață. Ce tinerețe curajoasă, față de tinerii generației de azi, speriați și închiși în case pentru o viroză pandemică periculoasă, dar cu o mortalitate totuși de 0,6 la mie. Tinerii din decembrie 1989 au înțeles că fără libertate și adevăr nu există viață. Sunt tineri care nu au mai ieșit din case din luna martie 2020, alții nu s-au mai căsătorit, pentru că nu se fac nunți s-au le-au fost frică să nu fie „răspândaci”, cum afirma un fost premier. Tinerii de astăzi și-au predat fără luptă și luciditate libertățile în fața unor restricții față de un pericol de o mie de ori mai mic decât acela de a sta cu pieptul gol în fața puștilor mitralieră ale militarilor și securiștilor.

În decembrie 1989 a fost, pe lângă o revoluție socială pentru democrație, și o resurrecție religioasă. Tinerii au înțeles că fără Dumnezeu nu se poate construi o democrație viabilă. Ei au fost „iluminați” în decembrie 1989, că frica indusă de sistemul totalitar și represiv este motorul regimului comunist. Să învingi frica de moarte este primul pas spre libertate și democrație. Poetul Călin Nemeș a ieșit în centrul Clujului, cu pieptul gol în fața gloanțelor soldaților pentru că a înțeles sensul lumii: fără libertate nu este viață.

Frica de moarte este o inducere perfidă a regimurilor totalitare. De aceea când aud perpetuarea propagandei, ce a devenit o ideologie, privind frica de moarte, care scade cu 50 la sută imunitatea în fața bolii, mă gândesc la eroii din decembrie 1989, care au înțeles că, doar atunci când învingi frica de moarte vei putea scanda: Vom muri și vom fi liberi!” Orice regim totalitar se construiește pe frică, orice democrație pe libertatea de alegere. Când se reduce libertatea de alegere a cetățeanului, prin restricții excesive, atunci este dictatură, cum s-ar numi ea: comunistă, nazistă, militară sau sanitară.

Adnotații pandemiei

Grid
Modorcea

Românii pot fi foarte bine reprezentați prin imaginea obișnuită din Rotonda Șahiștilor din Cișmigiu. Unii joacă șah, iar mulți stau în jurul lor și chibițează. Adică își dau cu părerea, ba dau și sfaturi sau soluții șahiștilor, le spun unde să mute, ce să facă, deși ei nu au imaginea întregului și nu pot citi gândurile jucătorilor.

La fel se întâmplă și în ziaristică. Unii scriu texte, le publică, iar alții, o droaie, își dau cu părerea. Aceștia sunt forumiștii, chibiții scriitorilor sau ziaristilor, ai celor care scriu și publică texte.

România este o țară cu 42 la sută analfabeți și semianalfabeți, așa cum ne informează o statistică a guvernului, dar toată lumea chibițează, altfel spus, „face politică”, vorbăria este în floare, nimeni nu face nimic, doar chibițează în jurul celor puțini care joacă șah, care fac ceva.

Sigur, a face politică așa cum fac alde Iohannis et co. este ca și cum ai vedea jucători de șah care te fac să pleci de lângă ei, să nu mai vezi ce și cum joacă. În acest caz, forumiștii care chibițează sunt mai buni ca ei. Politrucii ar trebui să vină în cognito la Rotonda Șahiștilor și să învețe să joace șah.

Dar nu, politica care se face la noi este o chibițareală inutilă. Toți își dau cu părerea și nu vezi un șahist adevărat, adică un politician profesionist, pe care să-l respecti.

Dovadă că în parlament, în ciuda masivului absentism la vot, au ajuns tot Șușă și Șoșo (acă), rude bune la diversiuni, la obrăznicie, singura cale, de altfel, de a-și astupa golurile. S-au aranjat între ei, sfidând complet poporul, alegătorii, care, în proporție de 70 la sută, au preferat să stea acasă sau să facă ceva mai bun. Dar alde Iohannis închid ochii, nu se întrebă oare de ce? Dovadă tot acest circ de-a face un guvern, de a-și împărți ciolanul cu obrăznicie, în fața ochilor siderați ai populației, ai majorității tăcute. Acest absentism este un vot de blam, nu e normal să se țină seama de el, atunci când fac un guverner cu care vor să conducă țara? Sunt aceiași, de la Hunor la Gheorghiu, rușinea culturii! Nu trebuie să fie un guvern și pentru cei 70 la sută dintre

alegători care au spus NU, prin absența lor la urne?

Așa cum nu există un președinte pentru toți românii, nu există nici un guvern care să lucreze și pentru opoziție.

Această politică de pe margine duce, categoric, la haos. Dovadă că la noi nimeni nu mai respectă pe ni-

același joc steril de-a păreriile, de-a opiniile. Chițibușarii nu au nici o cunoștință despre ce se face sau se scrie, dar își dau cu părerea. Mai ales acum, cu izolarea mascată, românii au timp berechet să-și dea cu presupusul. E un exercițiu care nu-i costă nimic. Dar nici nu câștigă

500 de euro pentru cei depistați pozitiv! Va fi bătălie mare să ai covid! Se vor bate patrihoții nu să fie sănătoși, ci bolnavi! Dovadă că acum, la 10 mii de testări, guvernul anunță patru mii de „guvizi” (cum li se spun la covizi)! Iar în Anglia, la 300 de mii de oameni, există doar un singur

meserie vrea patronul!

Nici o soluție nu există, mai ales când și cei care trebuie să facă educație, să aibă cultură, respectiv miniștrii, sunt la fel, adică fac adnotări, sunt asemenea forumiștilor.

În perioada interbelică, atunci când exista și funcționa Spiritul

meni. Sigur, dacă președintele face pe față reclamă numai unui partid, spurcând partidul de opoziție, el, președintele, care e președintele tuturor românilor! Un șef de partid, care a fost în PNL, îl bătălesc ca la ușa cortului pe primul-ministru, din bețiv și curvar nu-l mai scoate! Și tot așa, ca pe vremea degenerată a lui Pasvante Chiorul și Nuți din Pleșcoi.

Șahiștii din Rotonda Cișmigiului, pe care i-am vizitat deunăzi, se uită perplecși, nu mai înțeleg nimic, sunt dulci copii față de acești rățoi de la putere. Păi pe cine să respecte și cum, când ei, cei cu hăturile, nu se respectă între ei, se împoașcă unii pe alții cu zoaie!?

Și alții au avansat ca prim-ministru pe unul cate a dus oameni sănătoși la groapă, care a mințit sistematic populația, Rafila, simbol de incompetență. Toți diriguitorii pandemiei au fost și sunt ca acei chibiți de la șahiști, tari în datul cu părerea, dar unul nu a demonstrat că știe să joace șah.

În materie literară, acest exercițiu se numește adnotare. Toți adnotează pe marginea unui text, unor fapte. Ba există și o mulțime de blogguri sau publicații online, unde se practică

ceva. E steril. Pierdere de timp.

Într-adevăr, trăim într-o „țară semianalfabetă cu internet”, cum spunea profesorul meu Solomon Marcus. Și prin ce se definește acest adnotist sau forumist de adnotări? Prin aceea că știe tot, le știe pe toate, își dă cu părerea în toate problemele, e Mafalda, așa cum îi dă indicații și șahistului care, când se ia după sfatul chibițarului, mereu greștește, îi dă prilej adversatului să câștige.

Adnotistul nu se îndoiește niciodată de nimic, el nu ar spune în rufatul capului că nu se priecepe la condus avionul sau la făcut o ciorbă de potroace. Însă toate opiniile lui sunt bejenii. Nimic nu-i place. Se duce la un spectacol, nici nu știe ce se joacă, dar își dă cu părerea despre actori care, zice, nu s-au dat cu colonie și put pe scenă. Am citit așa ceva!

Iar acum cu pandemia, este jale! Și așa siri-anul Arafat și turcul Tătaru încurcă borcanele, e un haos în dezinformații cum n-a fost la nici o revoluție, nici nu trebuie mai mult pentru forumiști, că toți îți dau sfaturi. Sunt atâtea feluri de vaccinuri și de covizi câți inși își dau cu părerea despre epidemie!

Mai nou cică se dau

covid! Ce sânge or fi având englezii? Nu sunt tot oameni, ca și noi?! Pe un post se anunță că vaccinările încep acum, când nea Ghiță își taie porcul, iar președintele, pe alt post, zice că vor începe la primăvară! Iar pe al treilea post că e primul care vrea să se vaccineze, așa cum se taie porcul de Crăciun. Dar pe al patrulea post ni se explică de ce nu poate! UE ne-a trimis bani ca testările să se facă gratuit, dar oamenii se plâng că o testare costă 300-400 lei! E un fluviu de dezinformări pandemice, de fakenews, să nu le zic gogoși sau minciuni! Din cauza unui asemenea fluviu de fakenews, și Trump a căzut! Trăim în plin haos al politicii adnotărilor!

Și foarte mulți și-au făcut în această perioadă pademică blogguri. Cauți o informație veridică și te năpădesc știriștii. Mai ales la probleme politice, sunt așa în materie. Bocesc cât de rău merge țara, îi fac cu ouă și oțet pe toți guvernanții, dar dacă îl întrebi pe adnotistul Bejănescu ce știe să facă, dacă are vreo slujbă, imediat îți aruncă în față: Cum să am, domnule, dar ce, așita mă lasă?, în țara asta nu poți avea un loc de muncă sigur, de ce să învăț o meserie unde nu pot să mă angajez, întâi să mă angajeze și pe urmă învăț ce

Critic, a avea un punct de vedere era un lux, o atitudine, o viziune. Dar azi, orice sâsâit își dă cu părerea și zice că e „analist politic”! Toți au puncte de vedere, până și madam Vodă-n Lobodă, o avalanșă de puncte de vedere, care se anulează reciproc, fiindcă spun același lucru („alte măști, aceeași piesă”). Eu nu spun că nu există și adnotații care au un punct de vedere sănătos (vezi cele din jurul cazului „Prea Strămtoratul Teodosie!”), dar în acest haos dezinformativ, se pierde orice este bun, ca bobul curat într-un munte de neghină.

Adnotații sunt un blestem pentru țară, sunt un ocean de bejenii. Numai se plâng, dar nu pun nimic în loc, nu fac ceva echivalent. N-or fi fost toți actorii ca actrița grasă care puțea, erau și actori spălați, nu? Da, dar el, chibițarul, nu vede decât negru, decât răul, are o plăcere nebună să scuie, să bătălescă tot, să niveleze toate valorile, toate gusturile, toate opiniile. Și numai opinia lui să triumfe, căci el e cel mai tare din parcare.

Este virusul din Wuhan un redivivus Wotan?

Radu
Golban

Întrucât cifrele referitoare la excesul de mortalitate din Germania amintesc de vremurile bune dinaintea pandemiei, decidenții încearcă să întrețină isteria prin explicații dintre cele mai năstrușnice. Cum alarmismul țintit reprezintă un mijloc verificat al așa-numitei torturi albe, se pune întrebarea dacă intervalul de timp este favorabil implementării „celei de-a patra revoluții industriale”, propagată de inginerul Klaus Schwab, prin facilitarea unei strategii de infestare a societății cu psihoze anxioase. Schwab, deținător al mai multor titluri de doctor, privește „forțele transformatoare” ale unei pandemii la fel ca Sir William Sargant (1907–1988), faimosul psihiatru militar britanic și profesionist al interogatoriilor în cadrul CIA, care a explicat pe larg cum pot fi aduse masele la o stare de colaps psihotic prin inducerea intenționată a panicii sau a agitației în caz de război sau de epidemie. Având în vedere că afirmațiile emise de cei doi se deosebesc, în esență, doar prin adjectivul „transformator”, aș recomanda mai degrabă cartea *Battle for the Mind* (1957) a monstrului în halat de medic – cunoscut pentru experiențele realizate pe oameni – decât pe cea a teoreticianului evoluționist Schwab.

Dacă Schwab (care nu e specialist în medicină) reclamă introducerea unui nou lockdown din considerente mai curând economice decât virologice, ar trebui – din perspectiva potențialului de distrugere a unor întregi ramuri economice – să luăm în considerare și unele aspecte psihologice, care țin de domeniul catastrofalului și al emoțiilor profunde. Într-un text apărut în 1936 și intitulat „Wotan”, celebrul psihanalist elvețian C. G. Jung afirma, pertinent, că fenomenul german frapează mai ales prin modul cum „un om vădit acaparat poate să acapareze un întreg popor, în așa fel încât totul se pune în mișcare, ia avânt și, inevitabil, alunecă pe o pantă periculoasă”. În contextul social larg în care ne aflăm, economia, ca bază de argumentare științifică, are o poziție mult mai puțin solidă decât psihologia, motiv pentru care tocmai Jung ar putea să ofere impulsuri prețioase pentru înțelegerea

rolului jucat de „cel care acaparează”.

E drept că psihiatru elvețian, fondator al psihologiei analitice, nu a fost un adept al zeului germanic Wotan; el a văzut în acesta din urmă o simplă ipoteză menită să elucideze „cicloul”, „factorul” psihic de natură irațională ce determină înclinația spre distrugere. Doar anul diferă; în rest, analiza incomodului cunoscător al sufletului, care vorbea despre o „mare efervescentă culturală”, specifică perioadelor de înflorire, se dovedește relevantă și pentru evenimentele actuale. Declarându-se incapabil să explice starea lumii pe baza factorilor economici, politici și psihologici, Jung s-a încumetat să formuleze ipoteza că bătrânul Wotan explică nazismul mai bine decât celelalte trei elemente împreună.

Dacă astăzi rata mortalității cam șchioapătă, firava ei creștere fiind atribuită, cu mare impact mediatic, evoluției periculoase a bolii COVID-19, nimic nu rezumă mai bine situația decât cuvintele lui Jung: „Germania, țară a catastrofei intelectuale, unde anumite realități naturale încheie mereu doar o pace aparentă cu suverana lumii, rațiunea”. Rămâne o pură speculație dacă Wotan, prezentat de Jung în textul lui ca un vânt și ca un vrăjmaș originar din Asia, prefigurează subtil virusul adus recent de la Wuhan – tocmai datorită asemănării fonetice a numelor Wotan și Wuhan. Chiar fatalismul este trăsătura caracteristică a acestui zeu al mâniei dezlănțuite, care pare să se fi trezit din nou la viață sub formă de arhetip. Dacă „mitul corona” este simbolizat de un agent patogen transmis de lilieci, atunci mamiferul zburător – despre care s-ar putea spune că se numără printre animalele văzduhului – ar sugera o anumită analogie cu corbii arhaici care-i vestesc lui Wotan, zeul distrugerii, adierea dimineții.

„Oricât de aiuriți ar fi, adepții lui Wotan par a fi văzut lucrurile mai clar decât partizanii rațiunii”, constată Jung, adăugând că exaltații aducători de mântuire și-au asigurat astfel, în cele din urmă, drumul spre putere. Recursul la psihologie se confirmă tocmai în privința excentricei pretenții revoluționare ridicate de apostolii de azi ai evoluției, în contradicție cu

știința și în armonie cu riturile cultice. El permite aceeași concluzie, atunci ca și acum: mânia zeu al vântului atacă tot „ce întâlnește în cale și doboară tot ce e șubred”.

Deosebit de instructivă pare trimiterea făcută de psihiatru elvețian la mitologia germanică, potrivit căreia vântul din Asia, înainte să sufle în Germania și să „inspire gânduri ce zdruncină lumea”, „adună popoarele la un loc ca pe niște frunze moarte”. Una dintre aceste „frunze moarte” ar putea fi SUA, țară destabilizată din motive geopolitice, care, în vârtejul crizei provocate de coronavirus, i-a sancționat la urne, ca printr-un act de credință, pe cei care nu cred în virus; ba mai mult, această destabilizare a pus cruce neoliberalismului atât de nesuferit germanilor. Modul în care amestecă Schwab perspectivele de viitor cu nota proastă acordată administrației Trump pentru gestionarea crizei COVID-19 și cu critica neoliberalismului indică limpede această direcție.

Dacă ne îndreptăm atenția asupra puternicului vânt dezlănțuit în spiritul unei înnoiri fundamentale, așa cum văd lucrurile câțiva intelectuali exaltați, pentru care lockdown-ul din zilele noastre este expresia distrugerii și a reconstrucției, ne frapează inevitabil caracterul burlesc al acestor noi adepți ai lui Wotan. Arhetipurile încep să acționeze, explică Jung, când desfășurarea evenimentelor politice nimerește dintr-o fundătură în alta, iar masele, în loc să se supună ajustării umane [menschliche Regulierung], încetează să se mai comporte normal. Tocmai „cunoașterea destinului”, inspirată de Wotan – acest „inițiat în cele tainice”, cum scria Martin Ninck, și deci un multitalent –, este unitatea de măsură după care am putea să-i evaluăm cu precizie pe Klaus Schwab, pe Bill Gates și pe ceilalți, care, fascinați de „corona”, au pus pe hârtie perspective de viitor. Dar lucrurile nu se opresc la aceste caracteristici. În avatarul lui Schwab – realizat încă de pe acum și pregătit să reziste morții –, recunoaștem lesne, într-o formă ușor modificată, calitatea lui Wotan de stăpân al morților, cruțat de semnele îmbătrânirii. La fel și scrisorile adresate consiliului său de administrație și păstrate într-un seif, pentru eventual-

itatea în care Schwab ar păți ceva, subliniază în mod foarte concret caracterul învăluit în mister al zeului distrugerii.

Împărtășesc, la rândul meu, explicațiile lui Jung, potrivit cărora deșteptarea lui Wotan ar fi doar o imagine menită să elucideze „forțele psihice” pe baza unor caracteristici sedimentate istoric, literar și cultural. Grăitoare este observația lui Jung cum că Wotan, în calitate de arhetip și de factor psihic autonom, produce un efect colectiv, prin care se conturează imaginea naturii lui. E drept că Schwab nu este Wotan; cu toate acestea, poartă și el amprenta culturală a patriei lui spirituale, amprentă ce constă tocmai în această alternanță tragică dintre inspirație și mânia dezlănțuită. Interesul lui Jung, în calitatea sa de psihiatru, era să vindece sufletele oamenilor făcând apela arhetipurii. El n-a fost, probabil, prea încântat să descopere că o parte din acești zei-tămăduitori făceau minuni doar când dădeau frâu liber mâniei distructive. Din perspectiva politicii practice [Realpolitik] și a psihologiei, am putea spune că Wuhan-Wotan, pe lângă că vindecă sufletul german, are și menirea de a înlătura adversarii politici. Recursul la mitologie pare oricum să fi tras pe linie moartă Statele Unite și să fi proclamat o nouă pax germanica, menită să deschidă drumul unei noi ere a sustenabilității în spiritul german al binelui comun.

Sigur că am putea să ne aplecăm și asupra unor elemente stilistice. De exemplu, se pune întrebarea dacă apelul adresat oamenilor de a se proteja pe ei și semenii lor, precum și de a se vaccina cu entuziasm mai respectă imperativul aliterăției din Edda cu privire la vechiului salut germanic după rang al zeului renăscut al nimicirii. A fost întotdeauna tragic să ajungi pe mâna unui zeu viu, își încheie Jung textul, îndemându-i pe cititori să și-l reprezinte pe germanul din vremea lui mai degrabă în ipostaza „celui care suferă” decât a „celui care acționează și se cuvine tras la răspundere”. Orele de închidere obligatorii, lockdown-ul, dispariția unor întregi ramuri economice și acoperirea ireverențioasă a feței l-ar face, probabil, pe psihiatru elvețian să pronunțe același verdict în legătură cu cei aflați în

suferință azi.

Calitatea de cotropitori în continuă mișcare a discipolilor lui Wotan pare să se fi reactivat și privința politicilor germane de protecție contra coronavirusului, politici prezentate în termeni de competiție sportivă, ca model de export al genialității, precum și în privința cursei pentru vaccin, cu aerul ei aproape imperialist. Wotan, afirmă Jung, este un dat cultural arhaic, o neîntrecută personificare a unei particularități fundamentale, pe care astăzi, spre deosebire de el, n-am limita-o la un singur popor (german), ci am extinde-o la scara Europei Centrale. Un teribilism irațional, care se exprimă prin aluzii neîncetate la progresul tehnic, măsuri exemplare luate în domeniul politicilor sanitare, exacerbarea pericolului invizibil reprezentat de un virus, genialitate, inventivitate și aroganța de a da lecții întregii Europe. Nimic altceva decât o cavalcadă contemporană a walkiriilor, menită să scoată în evidență unicitatea.

Din nefericire, revoluțiile industriale sunt numărate, în mod evident, la fel ca Reich-urile germane: în cazul acestora din urmă, număratoarea s-a oprit la trei; despre cel de-al Patrulea Reich se fac doar speculații. În schimb, revoluția industrială face prima mutare și atinge poziția magică patru. Nu putem decât să așteptăm factorul ce va egaliza scorul la competiția dintre Reich și industrie. Și ne vor trece fiori reci pe șira spinării gândindu-ne la previziunea lui Jung, care spunea că nazismul nu e nici pe departe un capitol încheiat și că în următorii ani sau în următoarele decenii ne așteapă lucruri greu de pătruns și de anticipat în prezent.

Când doar timbrele ne vor mai veghea...

Cezar Adonis
Mihalache

Așa cum a avea în casă „Idiotul” de Dostoievski nu te face mai puțin neghiob, nici o colecție de artă nu te va face mai cult... Nici o galerie de sculpturi și nici un panteon cu tablouri nu-ți vor deschide mintea, căci, a ști să privești, să înțelegi, să empatizezi, nu vine ca bonus pe factura de „achiziționar” de artă. Iar a cumpăra nu înseamnă a și cuprinde mesajul artei. Da, achiziția de artă te face mai bogat, dar nu a priori într-un sens spiritual...

De aceea este total nepotrivită asocierea creșterea pieței de artă din România anului pandemic cu nivelul de culturalizare, practic punerea de către licitatorii de artă a unui discret semn de egal... Pentru că a cumpăra, a domina piața de artă, de licitații ori cea a consignațiilor, nu înseamnă a fi mai bogat spiritual... În fond, „geaba deții pietrele cele mai fin decupate de mâna artistului dacă nu știi să le privești, adesea nefiind îndeajuns să le privești chiar și o viață întreagă în speranța că vei ajunge să le

înțelegi...

Piața de artă a crescut la noi cu 30 la sută într-un an care, chipurile, ne-a dat răgazul să devenim mai atenți la rafinamentul de lângă noi. La finețea unei arte pe lângă care am trecut în goană trei decenii, privind mereu spre lucruri mai concrete, imediate, facile, de divertisment, de consum... Dar pe lângă care trecem la fel de necunosători, neștiutori și neprivitori, cu ochii minții, și azi... Iar cele 30 de procente de creștere vin pe „valul” posibilității de a face bani în criză prin investiții în artă. Căci este vorba de o creștere a nivelului de a comercializa arta, nu de o creștere a consumului ei...

Sigur, vestitorii creșterii consumului „de cultură”, nici măcar consumerism, știu diferențele... Căci sunt nerafinate, grobiene și chiar mercantile cât pentru a dezlipi retina amoretorului naiv de artă. De aceea i-au dat și o definiție, 2020 devenind astfel anul în care „românul a devenit mai empatic cultural față de 2019”... Sună bine, nu?!... Și tot așa va suna și când, pe fondul unor alte luni de restricții, vom înreg-

istra creșterea vânzării și „downloadărilor” de manuale, românul devenind poate... „mai empatic educațional”. Dar mai empatic cu natura achiziției, nu cu înțelegerea, aprofundarea unor noțiuni.

Într-adevăr, a fost un an bun pentru artă. Dar pentru arta aflată pe talerele negustorilor... Nu pentru creatorii contemporani de artă. Căci s-a vândut masiv din zona patrimonială, la umbra online-ului fiind licitate și adjudecate tablouri, cărți, icoane... Și nu o parte a ființei noastre, ci însăși rădăcinile, smulse și duse la talcioc, pandemia închizând ochiul vigilenței publice și lăsând loc liber afacerilor „de criză”. Iar arta reprezintă și va reprezenta mereu un bun vandabil în astfel de situații. Arta veche, patrimonială, nu cea a contemporanilor, muritori de foame în pandemie, cărora câte o casă de licitații le-a mai luat lucrările pentru a le da bani cât să-și plătească taxele de aparținători unei uniuni ori alteia de artă. Căci, pandemie ori nu, artiștii trebuie să-și plătească datoriile, nu?! Iar la sumele investite, casele de licitații, transformate în

aparenți achizitori din milostenie, valoarea de patrimoniu, de peste ani, când artiștii vor dubla sau tripla investiția prin trecerea lor în peisajul eternității, s-ar putea dovedi o afacere reușită. Dar nu zona aceasta de artă ne interesează acum. Ea este oricum suficient de stranie, de nedefinită, adesea și de necuprins de criticii de artă în tomurile lor. Și pe cât de valoroasă s-ar putea dovedi peste ani, pe atât de nevandabilă, și nonvalorică, ar putea fi în același viitor...

Problema este că în acest an s-a vândut masiv din zona de patrimoniu. Picturi coborâte de pe pereții unui panteon scos la mezat. Și chiar și cel ce a avut, „la negru”, o lucrare, fie el colecționar ori biet pițifelnic plecat cu rama la spinare într-un decembrie în care nimic nu a mai contat, nici în clădirile de artă incendiate, nici în vilele de protocol inundate cu tablouri spânzurate de-a vama pe pereții kitschului de nomenclatură, a putut să-și „albească” averea. Cât de sărăciți de valori, ce nu ne vor mai aparține nouă pentru a le putea transfera generațiilor viitoare, acolo, în clădirile ce

ar trebui să ocrotească panteonul național, vom afla doar când va fi, ca de obicei, prea târziu. Și când doar timbrele vor mai sta ca dovadă a panteonului cultural de altădată...

S-a vândut tot... Și tablourile lui Grigorescu, Luchian ori Tonitza, și manuscrisele lui Cioran, și icoanele pe sticlă din primordialele glaje ale secolului 17, și covoarele de secol 19, dar și fotografiile de patrimoniu... Să licitați și cuiele însă; nu vă feriți! Iar când muzeele vor rămâne doar cu pereții, expuneți arta trecutului proiectată pe pereții scorjiți de jaf... Dar nu invocați pandemia; căci nu molima a scos arta pe taraba profitului...

Schimbarea cârmuirilor, bucuria naivilor...

George
Petrovai

Cu ce s-au ales românii de pe urma celor trei decenii de postdecemism? În primul rând cu trista iluzie a libertății și a unei democrații mai mult sau mai puțin originale, tot ce ține de aceste nobile aspirații umane fiind la cheremul lui „Fac ce vor mușchii mei de ciocoi sau/și de descurcăreț”; apoi cu dureroasa concretețe a pervertirii planului moral-spiritual (cultură, credință, tradiții, educație, istorie etc.) și a celui material (ultimul loc în Uniunea Europeană la nivelul general de trai, însă primul loc la neîntreruptul exod al cetățenilor și la datoria externă pe cap de locuitor).

Dar cum forța reunită a acestor contraperformanțe sau „performanțe negative” postdecembriste depășește cu mult nenorocirile provocate României de ambele conflagrații mondiale (da, căci atunci românii se țineau locului și se jertfeau cu sutele de mii pentru apărarea țării de invadatori, pe când acum se înstrăinează cu milioanele

pentru a deveni robii globaliștilor), a trebuit să treacă ceva timp până ce ne-am dat seama nu doar că politrucii dâmbovițeni sunt niște necalificați și niște impostori, ci – lucru mult mai grav pentru țară și nație – că ei toți sunt ticăloșiți până în măduva oaselor, vasăzică sunt oricând dispuși (a se citi obligați) să-și trădeze concetățenii în apriga și neconținută confruntare cu interesele politico-strategice ale puterilor străine și cu interesele economico-financiare ale cartelurilor, acesta fiind, de altminteri, motivul pentru care sculele autohtone se mențin în lăbăreala politrucianistă de pe meleagurile noastre.

Dovada că toate politicile naționale sunt părți componente ale politicii globaliste, ne este remarcabil oferită de jurnalistul Marius Albin Marinescu în articolul „Dragostea” Germaniei pentru România în 1989-1990 (mai exact, uneltirile Germaniei din 1989 și 1990 întru dezmembrarea României prin acordul Bonn-Budapesta din 23-25 august 1989, acord prin care „Germania s-a angajat să sprijine Ungaria în eforturile ei de a recupera Tran-

silvania”, respectiv acordul de la Geneva, septembrie 1990, dintre nemți și sovietici, varianta modernizată și actualizată a sinistrului Pact Ribbentrop-Molotov din 23 august 1939, variantă încuviințată de Statele Unite, și care – în afară de unificarea celor două Germanii – mai prevedea dezmembrarea Cehoslovaciei și a Iugoslaviei, astfel încât Cehia, Croația și Slovenia să intre în sfera de interese germane, dezinteresul nemțesc față de Ucraina și statele baltice, recompensarea Rusiei „pentru daunele economice suferite prin pierderea influenței în Europa de Est” și, nu în ultimul rând, susținerea Ungariei întru recâștigarea teritoriilor „pierdute după primul război mondial prin Tratatul de la Trianon, în fața României, Ucrainei, Cehoslovaciei și Iugoslaviei”), iar transformarea pământurilor în simple și grotești anexe ale „corectitudii” politico-sociale ne este înfățișată de recent-nefericitul caz al arbitrilor român Sebastian Colțescu, cel care a fost de îndată pus la zid și acuzat de rasism pentru că a îndrăznit (!) să-l numească „ăla negru” pe secundul de culoare al unei

echipe de fotbal din Turcia, chit că în limba română „negru” desemnează o culoare, deci n-are conotațiile rasiste ale termenului nigger (cioroi, negrotei) din engleza americană, și chit că un fost mare fotbalist de culoare din echipa Liverpool, nu vede o altă posibilitate logică de identificare a unui negru într-un grup de albi.

Ca o deplină și de-a pururi odioasă confirmare a slugărniceii românești la nivel individual și instituțional, cine l-a pus pe sărmanul și absolut nevoinatul arbitru român la zidul infamiei internaționale, îndată după exageratul protest (sic!) politico-diplomatic al turcilor? Mai întâi Roxana Mărăcineanu, actuala ministreasă româncă a Sportului francez, apoi Ministerul de Externe și cel al Sportului din România. Vorba ceea: „Țiganul când a ajuns împărat, prima dată pe tatăl său l-a spânzurat”...

Revenind la oile mult împuținate de pe plaiurile mioritice (apropo, ne informează profesorul Liviu Rusu, balada Miorița este atât de tipică pentru homo contemplativus, încât baciul moldovean nu-și schimbă atitudinea inert-fatalistă nici după ce este

înștiințat de mioara năzdrăvană că vrânceanul și ungureanul au decis să-l omoare), pe plaiurile noastre mioritice, deci, în aceste zile de după neconcludentele alegeri parlamentare din 6 decembrie (sunt noii aleși într-adevăr legitimi prin votul primit de la mai puțin de o treime dintre alegătorii români?!) și sub contraproductiva baghetă a sasului, liderii PNL, USR-Plus și UDMR negociază la sânge structura vremelnicei Cabinet Florin Cîțu.

De ce spun „vremelnice”? Pentru că nici useriștii și nici francezii nu se vor lăsa până când nu-l vor impune ca premier pe Dacian Cioloș! Da, căci (zic ei) numai printr-o corectă (!) împărțire a sferelor de influență franco-germane pe „piața” românească (Iohannis, omul nemților, la Cotroceni, Cioloșul franțuzit la Victoria), se va restabili un relativ echilibru politic în România și o amăgitoare armonie la nivelul Uniunii Europene...